

henstgtsmæssigt, at den Lov, der udkom desangaaende, tillige indeholdt almindelige Antydninger om Bessaffenheden af de Beviser, der i Sager af det omhandlede Slags kunne fordres. Det er vist, at der i disse vanskelige kunne tilveiebringes Oplysninger, der svare til de strenge Fordringer, vore Domstole i Almindelighed gjøre til juridisk Beviis. Naar Retsbeskyttelse skal gives ogsaa i de Sager, der hver for sig ere af liden Betydenhed, men dog, fordi de hyppigen forekomme, ere af stor Vigtighed for det borgerlige Livs Lary, saa maa man i deslige Sager tage til Taffe med de Beviser, som deres Natur tillader. For ikke at gaae ind paa de Grundbegreber og Grundsætninger for juridisk Bished, hvori denne Sætning kunde finde sin fulde Retfærdiggjorelse, skal jeg kun bemærke, at der i Sager af bemeldte Slags ikke kan være den Fristelse til Meened eller anden Uretviished, hvorved Beviser kunde forfaltes, som i de vigtigere Sager. Som et Exempel paa, hvoreledes fremmede Love, navnlig med Hensyn til Lyendesager, have lempet Beviset, skal jeg blot nævne Code Napoleon Art. 1781, hvorefter Herrens edelige Forstfring er nok i alle Spørgsmaal angaaende den betingede Løn og den derpaa skete Betaling. Jeg vilde vistnok paa ingen Maade anbefale en saadan Regel til Optagelse i en Lyendelov. Foruden at den kun angaaer et ganske enkelt Forhold, og det et saadant, der er langt fra at høre til dem, der give Stof til de fleste Tvistigheder i Lyendeforholdet, er den, som eensidig given til Betryggelse for den ene Part, endog uovereensstemmende med Retfærdighed, og det i en saa meget høiere Grad, som det, efter den af franske Jurister antagne Mening, der heller ikke er uden Rod i Lovbogen, end ikke er Tjeneren tilladt ved Vidner at bevise det Modsaite af hvad Herren er villig til at beedige. Men Bestemmelsen kan ligesuldt tjene som et Exempel paa, at en ansæet Lovgivning har fordret betydelig Nedsættelse i de sædvanlige Fordringer til retlig Beviis, i det mindste i visse Lyendesager. Der turde snarere være Anledning til en almindelig Bestemmelse om, at eet Vidnes Forklaring, naar der Intet mod dets Troværdighed var at indvende, og der heller ikke i Sagens oplyste Omstændigheder

var Noget, som svækkede Forklaringsens Indhold, skal have fuld Beviiskraft i Lyendesager. Dette maatte dog kun ansøres i Loven i Stikelse af et Exempel, der antydede det Forhold, hvori de almindelige Beviisregler i dette Slags Sager blive at lempe. Det er isvrigt udenfor min Hensigt at udtømme denne meget vigtige og ikke lidet vanskelige Materie. Jeg har blot villet give enkelte Antydninger, der mulig kunne benyttes ved Udarbejdelsen af en ny Lyendelov. Endnu længere ligger det udenfor disse Linier at gaae ind paa det Spørgsmaal, hvorvidt det, der maatte blive anordnet om Beviserne i Lyendesager, mulig kunde være at udstrække til andre Sager, navnlig dem, der kunne henregnes til Bagatelsager.

Det er forhen (S. 2) bemærket, at Lovudkastet lader det være uvisst, hvilke Personer der skulle henses under Lyende. Det er almindelig anerkjendt, at vore Lyendeanordninger i Almindelighed ikke ere anvendelige paa Alle, der staae i privat Mands Tjeneste, men kun paa dem, der bruges til simple legemlige Arbejder eller til personlig Opvartning. Der lader sig vel ikke trække nogen bestemt Grændse mellem disse forskjellige Classer af tjenende Personer, men man vil dog, efter de eengang i Livet vedtagne Forestillingsmaader, hvortil Lovene knytte sig, ikke let være uvis om, til hvilken af bemeldte Classer de forskjellige tjenende Personer skulle henses. Det er imidlertid heller ikke antaget, at Lovene om Tjenestefolk aldeles ikke skulle være anvendelige paa dem, der ikke regnes til egenlige Lyende. Blandt andet er det ved en Højesterets Dom af 2den Marts 1820 blevet afgjort, at den Fortrinsret, Lovens 5te Bog 14 Cap. 37 Art. tillægger Tjenestefolk for eet Aars Løn, ogsaa skal komme den høiere Klasse af tjenende Personer tilgode, medens det omvendt er almindeligt antaget, at de ikke ere Huustugten efter Lovens 6—5—5 underkastede, og at de ikke ved Lovens 1—13—16 ere udelukkede fra at anses som fuldgyldige Vidner i de deres Principaler vedkommende Sager. Gi heller turde den for Lyende anordnede Rettergangsmaade være gjældende for denne Klasse, ligesom adskillige særlige Bestemmelser i Lyendeanordningerne, saasom om Følgerne af Udeblivelse, Af-